

Bruxelles, 10.1.2024.
COM(2024) 1 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

o Europskoj godini mladih 2022.

{SWD(2024) 1 final}

1. UVOD

Mladi Europljani 2024. dosad su najobrazovanija, tehnološki najpismenija, najmobilnija i najpovezanija generacija, koja svoju dobrobit ocjenjuje kao prilično zadovoljavajuću¹. Aktivni su u društvima u kojima žive² i dobna su skupina koja je najzadovoljnija funkcioniranjem demokracije u EU-u³. Pritom je njihova mladost obilježena globalnom financijskom krizom 2008., pandemijom bolesti COVID-19 i aktualnim ruskim agresivnim ratom protiv Ukrajine. Nestabilnost, nesigurnost i dosad neviđene promjene uobičajene su za 73 milijuna mladih⁴ u Europskoj uniji i utječu na njihove životne mogućnosti i mentalno zdravlje. Unatoč brojnim krizama današnji mladi razvili su visoku razinu otpornosti.

Taj je kontekst oblikovao stajališta, potrebe i ponašanje današnjih mladih.

Iako su heterogeni i izražavaju različite i ponekad proturječne vizije, jedno je jasno: mladi nude **jedinstvenu generacijsku perspektivu**. Uključivanje te raznolike perspektive mladih u donošenje odluka o sadašnjosti i budućnosti nije samo pravedno, nego i nužno.

Razmjeri izazova s kojima se danas suočavamo zahtijevaju angažman svih. Kako bismo podržali demokraciju, osigurali mir, zadržali europske vrijednosti i u najvećoj mogućoj mjeri iskoristili zelenu i digitalnu tranziciju, potrebni su nam **kreativnost, energija i raznoliki talenti** svih građana, posebno mladih.

Zbog toga je predsjednica von der Leyen u svojem govoru o stanju Europske unije 15. rujna 2021.⁵ predložila da se 2022. proglasi Europskom godinom mladih kao priznanje otpornosti koju su mladi pokazali tijekom pandemije bolesti COVID-19 i kako bi se ojačala njihova uloga u oblikovanju budućnosti Europe u postpandemijskom svijetu. Potporu većem uključivanju pitanja mladih među prioritete i politike EU-a pružili su i Europski parlament i Vijeće, kao i glavne organizacije dionika kao što je Europski forum mladih.

Pod sloganom „Iznesi svoju viziju” u Europskoj godini mladih mladima se nastojalo pružiti **pozitivne izglede za budućnost**, potaknuti njihovo **sudjelovanje u demokratskom životu**, u skladu s Ugovorom iz Lisabona, i dati im **veću ulogu u oblikovanju politika EU-a**.

Predstojeći **europski izbori** u lipnju 2024. dodatno povećavaju važnost uključivanja mladih u demokratski proces. Sljedeći sastav Europskog parlamenta odlučivat će o područjima od interesa za mlade: zdravlje i dobrobit, okoliš i klima, obrazovanje i osposobljavanje, međunarodna suradnja i europske vrijednosti, zapošljavanje i uključivanje. Stoga je važno da mladi građani iskoriste priliku i izraze što žele za Europu te tako osiguraju da će se u izravno izabranoj skupštini EU-a zastupati i njihovi interesi.

Europska komisija će i dalje predano raditi na ispunjavanju očekivanja mladih kako bi im se pružila bolja budućnost. Taj će rad učvrstiti uvođenjem **provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih** kako bi se zajamčilo da se učinci politika EU-a na mlade sustavno uzimaju u obzir pri oblikovanju politika **iskorištavanjem punog potencijala okvira za bolju regulativu**. Cilj je osigurati da se potrebe i stavovi mladih uzimaju u obzir u svim područjima politika.

¹ U 2022. mladi u dobi od 16 do 29 godina ocijenili su svoje zadovoljstvo životom s prosječno 7,3 boda na ljestvici od 0 (vrlo nezadovoljan) do 10 (vrlo zadovoljan) (Eurostat, [Pokazatelji kvalitete života – ukupno životno iskustvo](#)).

² [Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.](#)

³ [Istraživanje Europskog parlamenta iz proljeća 2023.: Demokracija na djelu – godina dana prije europskih izbora](#)

⁴ Najnoviji dostupni statistički podaci Eurostata o ukupnom broju mladih (u dobi od 15 do 29 godina). Vidjeti: [EU Dashboard - Youth - Eurostat \(europa.eu\)](#).

⁵ [Govor o stanju Europske unije 2021. \(europa.eu\)](#).

Na temelju članka 7. Odluke (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)⁶, u ovoj se Komunikaciji navode glavna postignuća Europske godine mladih i **prioritetne mjere** za održavanje nasljeđa Europske godine mladih. Komisija predlaže te mjere u skladu s člankom 6. točkom (e) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg EU u području mladih ima mandat za provedbu mjera kojima se **podupire, koordinira ili dopunjuje djelovanje država članica**. Radni dokument službi Komisije priložen ovoj Komunikaciji sadržava cjelovito izvješće o provedbi, rezultatima i ukupnoj ocjeni Europske godine mladih.

Ova Komunikacija i Radni dokument službi Komisije, zajedno s predstojećim evaluacijskim izvješćem Komisije o strategiji EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.⁷ (predviđeno za 2024.), pomoći će u **oblikovanju buduće politike EU-a za mlade i povećati doprinos mladih oblikovanju politika EU-a**⁸.

2. EUROPSKA GODINA MLADIH – GLAVNA POSTIGNUĆA⁹

Uspjeh Europske godine mladih bio je rezultat **višedioničkog i višerazinskog procesa zajedničkog stvaranja** u kojem su sudjelovale institucije EU-a, države članice, dionici u području mladih i mladi. Kako je zatraženo Odlukom o Europskoj godini mladih¹⁰ i kako bi se osigurala optimalna koordinacija, Komisija je osnovala skupinu od 29 nacionalnih koordinatora za Europsku godinu mladih, koje su imenovala države članice EU-a¹¹, šest nacionalnih kontaktnih točaka u zemljama pridruženima programu Erasmus+ i više od 120 dionika u području mladih na europskoj razini.

Europski parlament, Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija aktivno su sudjelovali u radu te skupine. Ta široka mobilizacija raznih aktera u pripremi i provedbi Europske godine mladih dovela je do novih partnerstava na svim razinama, što će u narednim godinama pozitivno utjecati na suradnju u području mladih.

Europska godina mladih pokrenula je mobilizaciju i angažman velikih razmjera na svim razinama. **Više od 2700 dionika**¹² iz EU-a i trećih zemalja registriralo je aktivnosti na karti Europskog portala za mlade koje su pridonijele četirima ciljevima Europske godine mladih¹³.

Aktivnosti u okviru Europske godine mladih bile su **namijenjene mladima** i provodile su se **u suradnji s njima** ili su ih oni **sami provodili**. Oko 92 % nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka izvan EU-a surađivalo je s nacionalnim vijećima mladih. Od 18 upravljačkih skupina / mreža osnovanih na nacionalnoj razini 16 je uključivalo nacionalna vijeća mladih, a 12 druge organizacije mladih.

Europska godina mladih približila je europske, nacionalne, regionalne i lokalne institucije mladima. Zahvaljujući Europskoj godini mladih, veći broj mladih Europljana iskusio je iz prve ruke kako EU dodaje vrijednost njihovim životima, podupire njihov osobni razvoj i pruža im ključne resurse i vještine da postanu aktivni građani i predvodnici solidarnosti i pozitivnih promjena. Oko

⁶ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.), str. 1.

⁷ Rezolucija Vijeća Europske unije o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.

⁸ Mjere povezane s politikom EU-a za mlade predložene u ovoj Komunikaciji razvijat će se u sinergiji s mjerama u okviru Strategije EU-a o pravima djeteta, COM(2021) 142 final.

⁹ Cjelovito izvješće o postignućima Europske godine mladih nalazi se u priloženom radnom dokumentu službi Komisije.

¹⁰ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)

¹¹ Budući da je politika za mlade u nadležnosti svih triju jezičnih zajednica u Belgiji, imenovana su tri koordinatora.

¹² Broj dionika koji su registrirali aktivnosti na karti Europskog portala za mlade.

¹³ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.)

83 % aktivnosti tijekom Europske godine odvijalo se uživo. Te su aktivnosti bile važne za informiranje mladih, uključujući one s manje mogućnosti, o brojnim prilikama.

Utjecai aktivnosti Europske godine

Na Europskom portalu mladih registrirano je više od **13 000 aktivnosti** koje je organiziralo **2700 dionika u 67 zemalja**.

92 % nacionalnih koordinatora i kontaktnih točaka radilo je s vijećima mladih.

Zabilježeno je više od **milijun pregleda stranice** na Europskom portalu za mlade.

Na profilima društvenih mreža posvećenima mladima u EU-u:

- **210 milijuna pregleda**
- **10 milijuna reakcija**
- **doseg: 91,4 milijuna ljudi.**

Dijalozi o politikama za mlade

Oko **300** mladih sudjelovalo je u **dijalozima o politikama za mlade s europskim povjerenicima**.

Iznijeli su svoje **ideje i uvide** te naučili **kako EU funkcionira**.

Umrežili su se sa svojim kolegama i razvili stručno znanje u raznim područjima politika.

Zahvaljujući **internetskim komunikacijskim kampanjama** u vezi s dijalogima, **njihova mišljenja čula su se još i šire. 95 %** sudionika ocijenilo je dijaloge **izvrsnima/vrlo dobrima**.

Najveće očekivanje mladih od Europske godine mladih bilo je da će društvo i donositelji odluka spremnije poslušati i prihvatiti njihove zahtjeve¹⁴. U kontekstu Europske godine mladih mladi su bili u središtu političkog programa i imali su brojne **mogućnosti da izraze svoje vizije i ideje** o pitanjima koja su im važna. Gotovo 90 % dionika u sektoru mladih i 66 % mladih koji su dali povratne informacije potvrdilo je da im je Europska godina mladih pružila priliku da izraze svoje mišljenje.

Uključivanje perspektive mladih u sva područja politika EU-a¹⁵ bio je glavni cilj Europske godine mladih, ostvaren širokom međuresornom mobilizacijom cijele Komisije. Više od 30 odjela doprinijelo je s više od **130 političkih inicijativa za mlade, od kojih su mnoge razvijene u suradnji s njima. Procjenjuje se da je iz relevantnih programa i instrumenata EU-a izdvojeno 140 milijuna EUR** za provedbu ciljeva Europske godine mladih, među ostalim putem kampanja, događanja i poziva na podnošenje prijedloga. Na nacionalnoj razini **81 %** nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka izvijestilo je da je surađivalo s ministarstvima ili javnim tijelima koja nisu nadležna za politiku za mlade. **69 %** osnovalo je upravljačke skupine / mreže za Europsku godinu mladih (od čega su **61 %** činila ministarstva / javna tijela koja nisu specijalizirana za mlade).

Glavni ciljevi Europske godine mladih – veće sudjelovanje mladih i uključivanje perspektive mladih u cijeli spektar politika – nepobitno su ostvareni i moraju se održati. Europska godina mladih bila je uspješan primjer europske suradnje, čije se nasljeđe mora nastaviti.

3. DALJNI KORACI

Kao nasljeđe Europske godine mladih i u skladu sa strategijom EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., Komisija će poduzeti mjere u **dva glavna područja**:

¹⁴ Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – *Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih*, svibanj 2022.

¹⁵ Europska godina mladih bila je strukturirana oko devet područja politika od posebnog interesa za mlade: europska mobilnost u svrhu učenja, zapošljavanje i uključenost, politički dijalozi i sudjelovanje, zelena i digitalna tranzicija, kultura, zdravlje, dobrobit i sport, mladi i svijet te solidarnost s Ukrajinom.

- veća uloga mladih u donošenju politika EU-a i
- uključivanje pitanja od važnosti za mlade u sva područja politika.

Te će se mjere temeljiti na **Komisijinu okviru za bolju regulativu**, koji pruža jasnu strukturu za savjetovanje s dionicima i procjenu učinaka. Komisija će se pobrinuti za jačanje unutarnjih kapaciteta za suradnju s mladima te će uspostaviti snažan i kontinuiran dijalog s dionicima tijekom cijelog ciklusa donošenja politika.

Razmatranja Komisije temelje se na nizu prijedloga za ugrađivanje perspektive mladih u politike EU-a¹⁶. **Europski forum mladih** iznio je prijedloge za ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih¹⁷. **Europski parlament** u svojoj je rezoluciji o nasljeđu Europske godine mladih¹⁸ pozvao Komisiju da donese ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih kako bi se osiguralo sudjelovanje i predanost mladih u pripremi politika EU-a. U svojim zaključcima o uključivanju mladih¹⁹ **Vijeće** je pozvalo Komisiju da iskoristi svoj okvir za bolju regulativu kako bi uzela u obzir učinak novih politika na mlade.

3.1. VEĆA ULOGA MLADIH U DONOŠENJU POLITIKA EU-a

Sve mjere koje EU poduzima trebale bi biti nadahnute međugeneracijskom solidarnošću. Komisija se obvezuje da će u svojim odlukama poštovati međugeneracijsku pravdu tako „da sljedećoj generaciji ostavimo bolji svijet”²⁰. Nadalje, mnoge političke inicijative i odluke EU-a izravno utječu na život sadašnje generacije mladih, što je vidljivo i u europskim ciljevima za mlade²¹, koji su sastavni dio strategije EU-a za mlade. Stoga je uključivanje dimenzije mladih u sva relevantna područja politika prioritet za suradnju u području politike EU-a za mlade.

Kako bi se perspektiva mladih integrirala u sva područja politika pri osmišljavanju ili promjeni politika, **Komisija će osigurati „provjeru usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih”** potpunim iskorištavanjem instrumenata za bolju regulativu i savjetovanje. Ta provjera ne počinje ispočetka jer Komisija već ima niz **relevantnih instrumenata za bolju regulativu**²², koji će se dopuniti s nekoliko **instrumenata specifičnih za mlade** u okviru strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.²³

3.1.1. PROVJERA USKLAĐENOSTI ZAKONODAVSTVA S PRAVIMA MLADIH: POTPUNO ISKORIŠTAVANJE INSTRUMENTA ZA BOLJU REGULATIVU I SAVJETOVANJE

¹⁶ Europski gospodarski i socijalni odbor donio je samoinicijativno mišljenje o ocjeni učinka EU-a iz perspektive mladih (*SOC/728 Ocjena učinka EU-a iz perspektive mladih*); Odbor regija govori o „ocjeni učinka EU-a iz perspektive mladih” u *Povelji o mladima i demokraciji* objavljenj u okviru Europskog foruma mladih.

¹⁷ *Europski forum mladih – ocjena učinka EU-a iz perspektive mladih*.

¹⁸ *Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenog 2022. o nasljeđu Europske godine mladih 2022. (2022/2953(RSP))*.

¹⁹ *Zaključci Vijeća Europske unije o promicanju uključivanja mladih u procese donošenja odluka o politikama u Europskoj uniji (C/2023/1342)*.

²⁰ *Govor o stanju Unije 2022. (europa.eu)*.

²¹ *Europski ciljevi za mlade | Europski portal za mlade (europa.eu)*.

²² *Agenda Europske komisije za bolju regulativu osigurava transparentno donošenje zakonodavstva EU-a utemeljeno na dokazima na osnovi stajališta onih na koje utječe. Vidjeti: *Bolja regulativa (europa.eu)*.*

²³ *Rezolucija Vijeća Europske unije o okviru za europsku suradnju u području mladih: strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027.*

Komisija će se pobrinuti da se postojeći **instrumenti za bolju regulativu iskoriste u najvećoj mogućoj mjeri**. U instrumentima za bolju regulativu utvrđena su ključna pitanja za utvrđivanje važnosti učinaka na mlade:

- **Instrument br. 31** za obrazovanje i osposobljavanje, kulturu i mlade pruža smjernice, upućivanja i kontekst za procjenu učinaka na mlade (demokratski život, civilni angažman, obrazovanje i učenje, tržište rada, zdravlje i dobrobit, uključenost i borba protiv siromaštva).
- **Instrument br. 29** za temeljna prava, uključujući promicanje ravnopravnosti, uključuje izričito upućivanje na dobnu dimenziju i prava djece u procjeni učinaka, kao i ublažavanje mogućih negativnih učinaka kada odluke o politikama koje se čine neutralnima mogu imati različit učinak na određene skupine, čak i ako takav učinak nije bio ni planiran ni predviđen.
- **Instrument br. 20** za strateško predviđanje podupire procjenu načina na koji povezani megatrendovi, npr. demografskih promjena, pristupa ograničenim sirovinama, brze transformacije tehnološke i socioekonomske stvarnosti, mogu utjecati na mlade.

Potpuna provedba instrumenata za bolju regulativu rezultirat će **provjerom usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih**. Perspektiva mladih bit će uključena u oblikovanje politika u četiri glavne faze:

1. **Procjena relevantnosti za mlade** – Komisija, uz potporu svojih dopisnika za mlade (vidjeti u nastavku) i prema potrebi uključujući Mrežu mladih, procjenjuje hoće li planirana inicijativa uključena u prioritetne inicijative iz Priloga I. programu rada Komisije biti od velike relevantnosti za mlade. Za utvrđivanje tih prioritetnih inicijativa primjenjivat će se dosljedan postupak.
2. **Savjetovanja o temi mladih** – ako je inicijativa označena kao posebno važna za mlade, Komisija će razmotriti posebno savjetovanje o temi mladih (ciljane ankete, rasprave s mladima, predstavničke organizacije mladih ili platforma dionika u području mladih). Osim toga, u takvim će se slučajevima u javna savjetovanja uključiti obvezni skup pitanja usmjerenih na mlade, uz mogućnost utvrđivanja dobne skupine ispitanika. To će pomoći u daljnjem poticanju doprinosa mladih, koji će se uključiti u procjene učinka. Mogli bi se mobilizirati novi nacionalni/regionalni koordinatori za mlade (vidjeti u nastavku) kako bi se olakšala savjetovanja na nacionalnoj razini.
3. **Procjena učinka** – Komisija, uz potporu korespondenata za mlade, provodi procjenu učinka s pomoću svih instrumenata za bolju regulativu koji se smatraju posebno relevantnima za mlade i osigurava da se učinci na mlade primjereno analiziraju kad god se utvrdi da su relevantni.
4. **Nadzor – Odbor za nadzor regulative** provjerava jesu li svi učinci pravilno analizirani, uključujući učinke na mlade i savjetovanja kad god su označeni kao posebno relevantni za inicijativu.

Kako bi se zadržao politički zamah uključivanja mladih u nove inicijative i steklo iskustvo i znanje na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini donošenja odluka, Komisija će pokrenuti niz **okruglih stolova posvećenih mladima** među relevantnim dionicima, posebno organizacijama mladih, državama članicama i drugim institucijama EU-a. Ti okrugli stolovi održat će se u vezi s objavom programa rada Komisije i osigurati praćenje iskustava stečenih iz Komisijine provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih i uključivanja mladih u politike EU-a u okviru strategije EU-a za mlade.

Kako bi se povećalo uključivanje mladih u oblikovanje politika, Komisija će ujedno:

- **započeti dijalog s relevantnim partnerima i dionicima u području mladih** te ih dodatno uključiti u pripremu relevantnih prijedloga politika. U tu će svrhu Komisija dodatno poticati mlade da aktivno sudjeluju i iznose mišljenja u javnim i ciljanim savjetovanjima, dijalozima s oblikovateljima politika i panelima građana,
- nastaviti održavati dosad uspješne **političke dijaloge s povjerenicima**, koji su bili vodeća inicijativa Europske godine mladih. Mladi iz cijele Europe i šire imat će priliku redovito razmjenjivati mišljenja s povjerenicima o važnim temama i inicijativama, s fokusom na programu rada Komisije,
- povećati svoje **unutarnje kapacitete za rad s mladima**. Na temelju iskustva stečenog tijekom Europske godine mladih Komisija će nastaviti s **internom mrežom mladih**, u kojoj bi **korespondenti za mlade** bili glavne kontaktne točke za pitanja mladih u njihovim područjima politika te bi pomogli ojačati međusektorsku suradnju i uključivanje mladih u politike. Ta će mreža, koju je pokrenula **koordinatorica EU-a za mlade**, razmjenjivati informacije o politikama u pripremi koje bi mogle utjecati na mlade i povezati se s platformom za dionike u području mladih,
- kao nastavak Konferencije o budućnosti Europe, koja je dosad nezabilježen primjer paneuropske demokracije, Komisija je odlučila mladim građanima dati veću ulogu u oblikovanju politika EU-a redovitim sazivanjem nasumično odabranih **panela građana**, od kojih su trećina mladi koji će raspravljati o određenim glavnim političkim inicijativama²⁴. Od završetka Konferencije organizirana su tri panela za raspravu o rasipanju hrane, virtualnim svjetovima i mobilnosti u svrhu učenja. U panelima građana koji će se održati u budućnosti trebalo bi i dalje uključivati perspektivu mladih.

Glavne aktivnosti:

1. Iskorištavanje punog potencijala uključivanja mladih u politike kao dio okvira i instrumenata Komisije za bolju regulativu, što će rezultirati provjerom usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih
2. Nastavak dijaloga o politici za mlade s povjerenicima
3. Daljnje osiguravanje velikog sudjelovanja mladih u panelima građana
4. Dodatno mobiliziranje Komisijine interne mreže korespondenata za mlade
5. Pokretanje niza okruglih stolova posvećenih mladima

3.1.2. MOBILIZIRANJE DIJALOGA I UKLJUČIVANJE INSTRUMENATA U OKVIRU STRATEGIJE EU-a ZA MLADE ZA RAZDOBLJE 2019. – 2027.

Konstruktivno sudjelovanje mladih²⁵ temelj je svake funkcionalne demokracije i doprinosi uključivijem i povezanijem društvu te je u tom smislu posebno relevantno i za europske izbore 2024. U okviru **paketa za obranu demokracije** Preporuka o promicanju visokih demokratskih standarda na europskim i nacionalnim izborima i referendumima podupire široko sudjelovanje raznih skupina, uključujući sudjelovanje mladih na izborima²⁶. Paket uključuje i Preporuku o promicanju angažmana

²⁴ Komunikacija Komisije o Konferenciji o budućnosti Europe – Provođenje vizije u djelo, COM(2022) 404 final.

²⁵ Tijekom Europske godine mladih Partnerstvo EU-a i Vijeća Europe za mlade objavilo je studiju „Konstruktivno političko sudjelovanje mladih u Europi: koncepti, obrasci i posljedice za politiku”.

²⁶ Preporuka Komisije o uključivim i otpornim izborima, C(2023) 8626 final.

i učinkovitog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika²⁷, kojom se, među ostalim, promiče konstruktivno, uključivo i sigurno sudjelovanje djece i mladih, bez diskriminacije. U skladu s tom preporukom države članice trebale bi posebno poraditi na povećanju sudjelovanja djece i mladih u političkom i demokratskom životu na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, uključujući ruralna i udaljena područja.

Aktivnim sudjelovanjem u društvu i demokraciji mladi mogu unaprijediti osnovne vještine, prilike, osjećaj pripadnosti i pozitivne izgleda. Istraživanje Eurobarometra o mladima i demokraciji iz 2022. pokazalo je sve veći angažman mladih jer je 58 % mladih ispitanika izjavilo da su aktivni u društvu u kojem žive²⁸.

Iz Europske godine mladih proizašlo je snažno zalaganje za brojnije i bolje prilike za mlade kako bi se razvili u aktivne građane i sudjelovali u demokratskom životu i donošenju odluka. Sudjelovanje mladih stoga je postalo glavna tema Europske godine mladih, s najvećim brojem aktivnosti (43 %) na karti aktivnosti Europskog portala za mlade²⁹. „Više mogućnosti da se glas mladih čuje na svim razinama” bila je i dodatna daljnja mjera, najpoželjnija za 61 % mladih, 72 % dionika i 73 % nacionalnih koordinatora i nacionalnih kontaktnih točaka u anketama. Sudjelovanje mladih mora se odvijati u svim područjima politika relevantnima za mlade. Stoga je ključno ojačati instrumente strategije EU-a za mlade. Kako bi održala i nadovezala se na zamah Europske godine mladih u dijalozima i uključivanju, Komisija će:

- **ojačati dijalog EU-a s mladima**, glavni instrument za sudjelovanje mladih u Europi, povećanjem njegove vidljivosti i dosega, uključivanjem većeg broja raznolikih organizacija mladih te intenzivnijim širenjem, prihvaćanjem i daljnjim postupanjem u vezi s ishodima dijaloga na svim razinama te većim uključivanjem mladih s manje mogućnosti. Dijalog EU-a s mladima je stalni razgovor s mladima i organizacijama mladih koji prema potrebi obuhvaća oblikovatelje politika i donositelje odluka te stručnjake, istraživače i druga relevantna tijela civilnog društva. Kako bi se u savjetovanjima s mladima doprlo do lokalne razine, taj bi se dijalog mogao bolje povezati s ključnim predstojećim inicijativama Komisije. U tu će svrhu Komisija **pomnije uskladiti fokus dijaloga s programom rada Komisije**. Kako bi podržala proces proširenja, Komisija će istražiti kako dodatno uključiti mlade iz zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja,
- olakšavati komunikaciju i savjetovanja s mladima o predstojećim inicijativama politike, kroz novu **platformu za dionike u području mladih**, čiji će se rad temeljiti na radu skupine dionika u okviru Europske godine mladih, uz sudjelovanje organizacija mladih, istraživača u području mladih, predstavnika država članica i drugih institucija EU-a. Rad platforme **pomno će pratiti buduće inicijative EU-a**,
- dodatno razviti **Europski portal za mlade** kao jedinstvenu kontaktnu točku za mogućnosti za mlade u EU-u koja podupire informiranje i komunikaciju s mladima. Informiranje i osviještenost preduvjeti su za konstruktivno sudjelovanje mladih te povećavaju osjećaj pripadnosti Europi i izgleda mladih,
- istražiti izvedivost pružanja **mikrozajmova** u budućem programu Erasmus+. Tijekom godine neki su nacionalni koordinatori uspješno testirali ta **lako dostupna bespovratna sredstva male vrijednosti**. To mladima omogućuje **jednostavan pristup financijskim sredstvima** za

²⁷ Preporuka Komisije o promicanju angažmana i učinkovitog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika, C(2023) 8627 final.

²⁸ Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

²⁹ Organizatori, bez obzira na to jesu li dionici ili mladi pojedinci iz cijele Europe i šire, pozvani su da predstavljaju svoje inicijative za Europsku godinu mladih na karti aktivnosti na Europskom portalu za mlade.

rad na zajedničkim projektima, razvoj vještina, kapaciteta za djelovanje i samopouzdanja kako bi ostvarili pozitivne promjene u svojim zajednicama. Osim toga, mikrozajmovi su učinkovit mehanizam za informiranje mladih o prilikama u EU-u i povećanje njihova interesa za te prilike,

- približiti EU mladima i informirati ih o mogućnostima u EU-u tijekom **Europskog tjedna mladih**, 12. – 19. travnja 2024., čija će tema biti demokratsko sudjelovanje. Taj je tjedan vrlo važan s obzirom na europske izbore 2024. U tom tjednu Europski forum mladih u suradnji s Komisijom i Parlamentom organizirat će **drugi LevelUp!**, manifestaciju već testiranu u okviru Europske godine mladih. Cilj je poboljšati vještine zagovaranja, komunikacije i organizacije mladih aktivista te povećati sudjelovanje mladih na izborima, uključujući europske izbore 2024.,
- dodatno **podupirati angažman mladih u vanjskom djelovanju EU-a** putem **savjetodavnih struktura za mlade u delegacijama EU-a** i posebnih globalnih inicijativa kao što je inicijativa „Žene i mladi u demokraciji”³⁰. Komisija će dodatno ojačati taj institucijski angažman mladih povezivanjem mladih iz Europe i svijeta te će 2024. okupiti članove svojih globalnih mreža mladih, kao što su savjetodavni odbori za mlade,
- stvoriti sinergije između aktivnosti sudjelovanja mladih i djece³¹ i tako ostvariti pravo djece da ih se čuje. Nastaviti s provedbom nove **platforme EU-a za sudjelovanje djece**³², koja uključuje djecu u donošenje odluka u EU-u i podupire aktivno sudjelovanje u demokratskom životu od rane dobi,
- poticati države članice da odrede **nacionalne ili regionalne koordinate za mlade**, slijedeći primjer koordinatora EU-a za mlade. Ti bi koordinatori povećali međusektorsku suradnju u pitanjima mladih na nacionalnoj i regionalnoj razini te između država članica i Komisije. Bili bi pozvani da doprinesu platformi za dionike u području mladih i da se povežu s koordinatorom EU-a za mlade. U skladu s pojačanim prioritetima za proširenje koje je najavila predsjednica von der Leyen poticat će se i sudjelovanje zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja.

Budući da je uključivanje mladih u politike i dalje relativno nov koncept, uvođenje konkretnih instrumenata za uključivanje na razini EU-a i na nacionalnoj razini (uključujući provjere usklađenosti zakonodavstva s pravima mladih, ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih ili slično) treba biti postupno i **popraćeno nizom mjera za izgradnju kapaciteta**, uključujući uzajamno učenje, prikupljanje dokaza, osposobljavanje i resurse, kako bi se izgradilo znanje o tome što funkcionira. To je ključno za osmišljavanje najučinkovitijeg načina za postizanje cilja uključivanja mladih u politike, **bez uvođenja nepotrebnog administrativnog opterećenja**. U tu će svrhu Komisija:

- 2024. predstaviti **analitičko izvješće** na temelju doprinosa država članica s pregledom nacionalnih pristupa uključivanju mladih,
- olakšati **razmjenu dobrih praksi i organizirati aktivnosti uzajamnog učenja** za zainteresirane države članice. U tim bi se aktivnostima mogli razviti alati, smjernice i resursi za osposobljavanje,

³⁰ Inicijativa „Žene i mladi u demokraciji” ima pet sastavnica: i. sudjelovanje mladih u javnim poslovima, ii. mladi za slobodu udruživanja i okupljanja, iii. mladi i žene u parlamentima, iv. mladi i žene u političkim strankama i v. promicanje političkog sudjelovanja mladih žena u donošenju odluka.

³¹ [Komunikacija Komisije o Strategiji EU-a o pravima djeteta \(COM\(2021\) 142 final\)](#).

³² [Platforma EU-a za sudjelovanje djece](#).

- surađivati s međunarodnim organizacijama, kao što su **Vijeće Europe i OECD**, kako bi se dodatno obogatila baza dokaza i iskustva s uključivanjem perspektive mladih u politike.

Rezultati se mogu uključiti i u rasprave na okruglim stolovima posvećenima mladima.

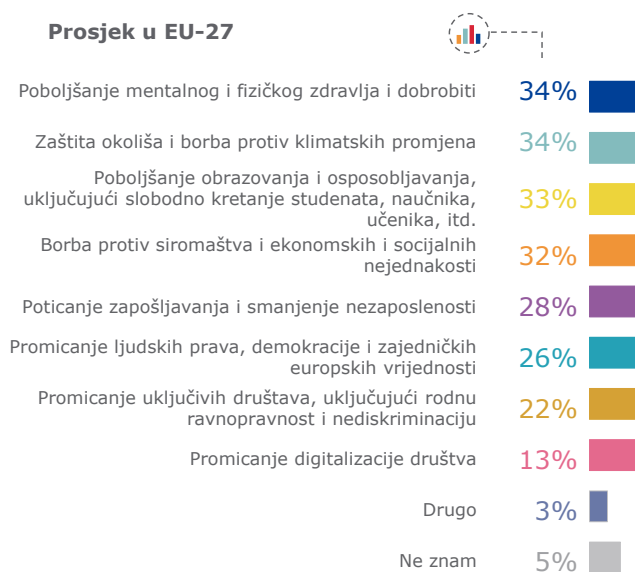
Glavne aktivnosti:

1. Jačanje dijaloga EU-a s mladima
2. Uspostava platforme za dionike u području mladih
3. Daljnji razvoj Europskog portala za mlade kao jedinstvene kontaktne točke za mogućnosti u EU-u
4. Istraživanje izvedivosti pružanja mikrozajmova u budućem programu Erasmus+
5. Europski tjedan mladih 2024. o demokratskom sudjelovanju i manifestacija LevelUp! za mlade aktiviste
6. Potpora angažmanu mladih u vanjskom djelovanju EU-a
7. Stvaranje sinergija između aktivnosti sudjelovanja mladih i djece
8. Poticanje država članica da odrede nacionalne ili regionalne koordinate za mlade
9. Izgradnja znanja i kapaciteta za uključivanje mladih u politike kroz uzajamno učenje, prikupljanje dokaza, osposobljavanje i resurse

3.2. UKLJUČIVANJE PITANJA OD VAŽNOSTI ZA MLADE U SVA PODRUČJA POLITIKA

Prethodno navedene aktivnosti uključivanja mladih u politike potencijalno su relevantne za sva područja politika. Mladi bi trebali moći izraziti svoja stajališta u svim područjima koja ih se tiču, a njihove bi potrebe trebalo uzeti u obzir u svim odlukama koje na njih utječu.

Na koje bi se teme prema mišljenju mladih trebala usredotočiti Europska godina mladih?³³

Baza: svi ispitanici (n=26 178)

Izvor: Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.

Stoga će Komisija, nadovezujući se na Europsku godinu mladih i kao odgovor na glavne probleme mladih, poduzeti mjere u sljedećih **pet ključnih područja politika relevantnih za mlade: zdravlje i dobrobit, okoliš i klimatske promjene, obrazovanje i osposobljavanje, međunarodna suradnja i europske vrijednosti te zapošljavanje i uključivost.**

3.2.1. ZDRAVLJE I DOBROBIT

Pandemija bolesti COVID-19 bila je ozbiljna prijetnja mentalnom zdravlju, posebno među mladima. Osim toga, mladi se suočavaju s brojnim izazovima koji proizlaze iz digitalnih alata, uključujući društvene mreže, što dovodi do sve većeg pritiska na mentalno zdravlje mnogih mladih. Tijekom pandemije bolesti COVID-19 povećana usamljenost i smanjena društvena interakcija, propuštene prilike, nesigurnost u pogledu budućnosti i tjeskoba uzrokovana strahom i gubitkom stvarali su stres.^{34 35 36}

Poboljšanje mentalnog i fizičkog zdravlja i dobrobiti najbrže je rastući prioritet za mlade u EU-u³⁷. Komunikacija Komisije o **sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju**³⁸ iz lipnja 2023. bila je

³³ Ispitanici su mogli odabrati do tri odgovora.

³⁴ [Izvješće Komisije o provedbi strategije EU-a za mlade \(2019. – 2021.\), COM\(2021\) 636 final.](#)

³⁵ Prema [izvješću UNICEF-a iz 2021.](#) samoubojstvo je drugi uzrok smrti među mladima (15 – 19 godina starosti) nakon prometnih nesreća, a u EU-u se godišnja vrijednost izgubljenog mentalnog zdravlja djece i mladih procjenjuje na 50 milijardi eura.

³⁶ Prema izvješću „[Ukratko o zdravlju](#)” iz 2022. svaki drugi mladi Europljanin ne prima adekvatnu mentalnu skrb, a depresija među mladima više se nego udvostručila.

³⁷ [Istraživanje Flash Eurobarometar 502 – Mladi i demokracija u Europskoj godini mladih, svibanj 2022.](#)

³⁸ [Komunikacija Komisije o sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju, COM\(2023\) 298 final.](#)

prvi i važan korak u osiguravanju novog međusektorskog pristupa mentalnom zdravlju. U pripremi te komunikacije prikupljeni su konkretni doprinosi o mentalnom zdravlju mladih. U Komunikaciji o mentalnom zdravlju utvrđeno je 20 vodećih inicijativa i 1,23 milijarde eura financijske potpore iz nekoliko instrumenata financiranja EU-a. Komisija će:

- pomoći državama članicama u provedbi **Preporuke Vijeća iz studenog 2022. o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha”**³⁹, u kojoj se emocionalna dobrobit djece i mladih ističe kao ključni čimbenik za poboljšanje njihovih izgleda za uspjeh u obrazovanju i životu općenito,
- pripremiti **smjernice za dobrobit u školama**, koje će 2024. objaviti stručna skupina Komisije za poticajna okruženja za učenje,
- kao prioritet 2024.⁴⁰ i kako je najavljeno u EU-ovoj strategiji o pravima djeteta⁴¹, predstaviti **Preporuku Komisije o razvoju i jačanju integriranih sustava zaštite djece u državama članicama**. To će biti usmjereno na potrebe djece i osigurati će bolju primjenu postojećih instrumenata EU-a (zakonodavstva, mjera politike i financiranja),
- provesti vodeće inicijative u okviru nove **Komunikacije Komisije o mentalnom zdravlju**, kao što je potpora stvaranju mreže za mentalno zdravlje djece i mladih 2024., radi razmjene informacija, uzajamne potpore i informiranja putem ambasadora mladih te razvoja **alata za prevenciju** kojima bi se obuhvatile poveznice između mentalnog i fizičkog zdravlja i ključnih odrednica zdravlja,
- inicijativom **„Zdravi sadržaji za zdravu mladost”** bolje zaštititi mlade u digitalnoj sferi, na internetu i društvenim mrežama,
- podupirati države članice u **praćenju učinka digitalne transformacije na dobrobit djece** putem portala Bolji internet za djecu,
- podupirati države članice u poboljšanju **dobrobiti i mentalnog zdravlja mladih u okviru vodeće inicijative Instrumenta za tehničku potporu 2024.** „Mentalno zdravlje: Zalaganje za dobrobit i mentalno zdravlje”⁴² te nastaviti pružati potporu u okviru vodeće inicijative „Mladi na prvome mjestu” kako bi se ojačalo mentalno zdravlje i skrb za ranjivu djecu i mlade,
- **zajamčiti sigurniji i zdraviji digitalni prostor za mlade** provedbom Akta o digitalnim uslugama, kojim se zahtijeva da internetske platforme dostupne maloljetnicima osiguraju visoku razinu privatnosti, sigurnosti i zaštite,
- predstaviti **paket za prevenciju** u okviru europskog plana za borbu protiv raka, koji uključuje:
 - nacrt **preporuke Vijeća o vrstama raka koje se mogu spriječiti cijepljenjem**, kojim se potiče cijepljenje protiv humanih papilomavirusa među predadolescentima i adolescentima, i
ažuriranje **Preporuke Vijeća iz 2009. o okolišu bez duhanskog dima**, čime se nastoji zaštititi ljude od izloženosti pasivnom pušenju i aerosolima te doprinijeti rađanju generacije bez duhana,

³⁹ Preporuka Vijeća od 28. studenog 2022. o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha” i zamjeni Preporuke Vijeća od 28. lipnja 2011. o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja.

⁴⁰ Iz programa rada Komisije za 2024.

⁴¹ Komunikacija Komisije o Strategiji EU-a o pravima djeteta, COM(2021) 142 final.

⁴² Vodeća inicijativa TSI-ja 2024. „Mentalno zdravlje: Zalaganje za dobrobit i mentalno zdravlje (europa.eu).

- **podupirati mlade u najudaljenijim regijama** kako bi se poboljšala kvaliteta života prilagođena njihovim regijama putem programa bespovratnih sredstava u iznosu od milijun eura Youth4Outermostregions⁴³.

3.2.2. OKOLIŠ I KLIMA

Uspjeh zelenog plana EU-a ovisi o aktivnom sudjelovanju građana. Europska godina mladih stvorila je prilike za sudjelovanje u zelenoj tranziciji i doprinos njezinu oblikovanju. Mladi bi trebali raspolagati relevantnim vještinama i znanjem za suočavanje s izazovima u području okoliša i klimatskih promjena s pomoću kreativnih i inovativnih rješenja. Kako bi se nadovezala na ta nastojanja, Komisija će:

- podupirati zajednicu **mladih ambasadora europskog klimatskog pakta** kako bi se među mladima na terenu promicalo djelovanje u području klime i poduprle njihove lokalne aktivnosti,
- podupirati doprinos mladih postizanju ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe kao ključan element za jačanje otpornosti na buduće katastrofe,
- povećati **mogućnosti volontiranja za mlade** u vezi sa zelenom tranzicijom **proširenjem poziva za Europske snage solidarnosti 2024.** u okviru programa **Obzor Europa**,
- poticati **mreže zelenih gradova i regija** (kao što je inicijativa Sporazum za zelene gradove) da uključe mlade pripravnike i volontere u lokalne zelene projekte,
- dodatno promicati klimatske projekte koje vode mladi unutar **projekta EUTEens4Green** u okviru Fonda za pravednu tranziciju,
- podupirati države članice u provedbi **Preporuke Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj**⁴⁴,
- promicati novi **laboratorij za učenje mladih** u okviru koalicije „**Obrazovanje za klimu**”,
- doprijeti do mladih u okviru predstojeće **kampanje Komisije o klimi i demokraciji** uoči europskih izbora 2024.,
- promicati uključivanje mladih sa zapadnog Balkana u zelenu tranziciju putem **laboratorija za mlade zapadnog Balkana**,
- proširiti doseg **inicijative Girls Go Circular** u okviru Europskog instituta za inovacije i tehnologiju te zajednica znanja i inovacija kako bi se poboljšale digitalne i poduzetničke vještine djevojaka u području kružnog gospodarstva,
- isticati potrebu za podupiranjem generacijske obnove u poljoprivredi jer su mladi izvor novih ideja i energije, s inovativnim inicijativama, te su predani održivim praksama i tranziciji.

⁴³ [Ponovno otvoren poziv – Mladi za najudaljenije regije: milijun eura za potporu mladima u najudaljenijim regijama \(europa.eu\)](https://europa.eu).

⁴⁴ [Preporuka Vijeća od 16. lipnja 2022. o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj.](#)

3.2.3. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Tema obrazovanja i osposobljavanja bila je važna tema tijekom Europske godine mladih, koja se podudarala s proslavom 35. obljetnice programa Erasmus+ i nastavkom učenja u inozemstvu nakon pandemije. Potreba da se to dodatno olakša istaknuta je u **Preporuci Vijeća o mobilnosti mladih volontera**⁴⁵, nedavno donesenoj **Preporuci Vijeća „Europa u pokretu”**⁴⁶ i u preporukama s Konferencije o budućnosti Europe 2022.⁴⁷. Komisija će:

- nastaviti rad na **združenoj europskoj diplomi 2024.**, u skladu s Europskom strategijom za sveučilišta, što će pomoći u izgradnji snažnijeg osjećaja pripadnosti Europi među studentima u visokom obrazovanju i akademskim osobljem uključenim u transnacionalne akademske programe. Zajednička oznaka „europska diploma” bila bi dopunska potvrda, utemeljena na zajedničkim europskim kriterijima, o kvalifikacijama koje su studenti stekli završetkom združenih programa,
- promicati veću ulogu mladih u **platformi za digitalno obrazovanje**, u preispitivanju **Akcijskog plana za digitalno obrazovanje 2024.** i u drugim inicijativama povezanim s nastojanjem da digitalno obrazovanje u Europi postane visokokvalitetno, uključivo i dostupno svima, među ostalim u ruralnim i udaljenim područjima,
- konsolidirati aktivnost **Jean Monnet za škole** u okviru programa Erasmus+ kako bi se od rane dobi dodatno poticalo učenje o integraciji i vrijednostima EU-a,
- poticati države članice da povećaju mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja, sporta, volontiranja i zapošljavanja za **mlade u ruralnim i udaljenim područjima**, kako je predviđeno u Akcijskom planu EU-a za ruralna područja⁴⁸,
- 2024. nastaviti inicijativu **EU TalentOn** za talentirane mlade istraživače i **natjecanje EU-a za mlade znanstvenike** u okviru inicijative „Katowice – Europski grad znanosti 2024.”,
- riješiti problem **nedovoljne zastupljenosti djevojčica i žena u obrazovanju i osposobljavanju u području STEM-a**, među ostalim pristupom STEAM⁴⁹, u skladu s Akcijskim planom za digitalno obrazovanje i Europskom strategijom za sveučilišta,
- podupirati države članice u osmišljavanju i provedbi reformi usmjerenih na razvoj vještina mladih u okviru vodeće inicijative **Instrumenta za tehničku potporu 2024.** u području vještina: poticanje sustava za razvoj vještina koje su prilagođenije tržištu rada⁵⁰. Potporom će se riješiti problem trajne neusklađenosti vještina i nedostatka radne snage te potaknuti usavršavanje radne snage za zelenu i digitalnu tranziciju i prilagodba obrazovnih sustava,
- promicati sudjelovanje **sveučilišta zapadnog Balkana** u inicijativi Europska sveučilišta,

⁴⁵ Preporuka Vijeća od 5. travnja 2022. o mobilnosti mladih volontera u Europskoj uniji.

⁴⁶ Europa u pokretu – prijedlog za budućnost mobilnosti u svrhu učenja | Europski prostor obrazovanja (europa.eu)

⁴⁷ Konferencija o budućnosti Europe (europa.eu).

⁴⁸ Komunikacija Komisije „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja”, COM(2021) 345 final.

⁴⁹ Pristup STEAM odnosi se na uključivanje umjetnosti, društvenih i humanističkih znanosti u obrazovanje u području STEM-a kao transdisciplinarnog i uključivog pristupa učenju usmjerenog na budućnost kako bi studiji i karijere u području STEM-a postali privlačniji raznolikoj skupini polaznika.

⁵⁰ Vodeća inicijativa Instrumenta za tehničku potporu za 2024. u području vještina: Poticanje sustava za razvoj vještina koje su prilagođenije tržištu rada (europa.eu).

- promicati prihvaćanje zajedničkog okvira EU-a i OECD-INFE-a za **financijske kompetencije djece i mladih** u EU-u⁵¹ među državama članicama i dionicima.

3.2.4. MEĐUNARODNA SURADNJA I EUROPSKE VRIJEDNOSTI

Kao ključni rezultat globalne dimenzije Europske godine mladih EU je predstavio svoj prvi akcijski plan za mlade u okviru vanjskog djelovanja EU-a⁵², koji je osmišljen u suradnji s organizacijama mladih i mladima. Cilj je tog akcijskog plana uključiti, osnažiti i povezati mlade iz EU-a i partnerskih zemalja iz svih regija putem posebnih inicijativa kako bi im se omogućilo da iznesu svoju perspektivu i sudjeluju kao partneri u vanjskom djelovanju EU-a. Komisija će:

- povećati suradnju EU-a s mladima na globalnoj razini provedbom i jačanjem inicijativa kao što je **savjetodavni odbor EU-a za mlade** za međunarodna partnerstva i sve većom uspostavom savjetodavnih struktura za mlade u delegacijama EU-a,
- podupirati doprinos mladih postizanju ciljeva održivog razvoja s pomoću ključnih alata, resursa i vještina, među ostalim putem inicijativa kao što su Fond za osnaživanje mladih⁵³ i Akademija za mlade Afrike i Europe,
- uspostaviti platformu za redoviti dijalog i savjetovanja s organizacijama mladih iz cijelog svijeta putem **platforme za dijalog s mladima u vanjskom djelovanju EU-a**⁵⁴ te osigurati uključenost mladih u razne postupke savjetovanja, među ostalim u okviru provedbe strategije Global Gateway⁵⁵,
- osigurati prostorne kapacitete i kapacitete za potporu aktivnom sudjelovanju mladih u izgradnji mira, reformi sigurnosnog sektora i procesima posredovanja kako bi se osiguralo da se u obzir uzmu posebne potrebe i prioritete mladih te da se njihova uloga u obnovi prepozna i podupire, u skladu s angažmanom EU-a na ostvarenju Programa UN-a za mir i sigurnost,
- u pozivu za 2024. (s pomoću sredstava iz Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa) otvoriti aktivnosti u okviru **programa Erasmus+ za izgradnju kapaciteta za mlade i sport** organizacijama iz Ukrajine i drugih zemalja iz regije Istočnog partnerstva kako bi se izgradili njihovi kapaciteti. Te su aktivnosti već otvorene svim partnerima sa zapadnog Balkana. Istražiti potencijal programa Erasmus+ u drugim regijama, posebno u područjima virtualnih razmjena i izgradnje kapaciteta mladih,
- dodatno podupirati nedavno osnovanu **Mrežu studentskih društava za europske poslove na sveučilištima u Ujedinjenoj Kraljevini**. U Delegaciji EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini

⁵¹ Europska unija/OECD, Okvir za financijske kompetencije djece i mladih u Europskoj uniji.

⁵² Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću „Akcijski plan za mlade u vanjskom djelovanju EU-a za razdoblje 2022. – 2027.: Promicanje konkretnog sudjelovanja i osnaživanja mladih u vanjskom djelovanju EU-a za održivi razvoj, ravnopravnost i mir, JOIN(2022) 53 final.

⁵³ Fond za osnaživanje mladih pokrenut je 4. listopada 2022. i provodit će se u partnerstvu s najvećim svjetskim organizacijama mladih putem pokreta Global Youth Mobilization.

⁵⁴ Poziv na iskaz interesa za članstvo u Platformi za dijalog s mladima u vanjskom djelovanju EU-a objavljen je 6. listopada 2023.

⁵⁵ Platforma za dijalog civilnog društva i lokalnih vlasti u okviru strategije Global Gateway pokrenuta je 24. listopada 2023. i uključuje organizacije mladih.

pokrenut će se savjetodavna struktura za mlade u okviru Akcijskog plana za mlade u vanjskom djelovanju EU-a,

- s obzirom na sastanak na vrhu UN-a o budućnosti, nastaviti surađivati s ESVD-om i državama članicama EU-a na ambicioznom paktu za budućnost usmjerenom na djelovanje, među ostalim na njegovu poglavlju koje je posebno usmjereno na mlade i buduće generacije, te osigurati daljnje postupanje.

3.2.5. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE

EU pomaže državama članicama da smanje nezaposlenost i neaktivnost mladih, među ostalim usmjeravanjem na mlade u ranjivom položaju, kao što su mladi s invaliditetom, te neizravno ulaganjem u gospodarski razvoj svih regija EU-a. Smanjivanje socijalnih, gospodarskih i teritorijalnih nejednakosti važno je za mlade jer se time omogućuje ravnopravan pristup zapošljavanju, obrazovanju, uslugama socijalne uključenosti i mogućnostima. Cilj je pomoći mladima da pristupe mogućnostima bez obzira na socioekonomsko podrijetlo ili mjesto boravišta te potaknuti digitalnu i zelenu tranziciju i uključiv rast. Ojačana Garancija za mlade i dalje će biti ključno sredstvo za pomoć mladima pri ulasku na tržište rada. U okviru instrumenta NextGenerationEU Mehanizam za oporavak i otpornost promiče ulaganja i reforme u državama članicama, s naglaskom na zelenoj i digitalnoj tranziciji i drugim politikama za djecu i mlade, kao što su obrazovanje i vještine.

Pripravništva su važna odskočna daska za mlade na tržištu rada. S obzirom na posebne prednosti pripravništva, mladi su zatražili bolje uvjete za osposobljavanje u EU-u i zabranu neplaćenog pripravništva kao nasljeđe Europske godine mladih⁵⁶. U svojoj rezoluciji od 14. lipnja 2023. s preporukama Komisiji o kvalitetnom pripravništvu Europski parlament pozvao je Komisiju da osigura minimalne standarde kvalitete za pripravništvo, uključujući naknadu⁵⁷. U tu će svrhu Komisija:

- **ažurirati svoj kvalitativni okvir za pripravništvo 2024.** kako bi se obuhvatila pitanja kao što su pravedna naknada i pristup socijalnoj zaštiti. Konkretno, Komisija namjerava odgovoriti na poziv iz Rezolucije Parlamenta prijedlogom zakonodavnog akta, uz potpuno poštovanje načela proporcionalnosti, supsidijarnosti i bolje izrade zakonodavstva,
- nastaviti provedbu **inicijative ALMA** (*Aim, Learn, Master, Achieve*) kako bi se mladima u nepovoljnom položaju u dobi od 18 do 29 godina pomoglo da se integriraju u društvo i tržište rada u drugim zemljama. Nakon poziva na podnošenje projektnih prijedloga na razini EU-a u okviru inicijative ALMA očekuje se da će više od 800 mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju sudjelovati u 29 projekata u EU-u⁵⁸,
- **surađivati sa skupinama čiji je neiskorišteni poduzetnički potencijal i dalje visok,** uključujući mlade, putem kampanja informiranja, mentorstva i podučavanja⁵⁹,

⁵⁶ [Kraj neplaćenom pripravništvu! | Europski forum mladih.](#)

⁵⁷ U [Rezoluciji](#) se Komisiju poziva da podnese prijedlog direktive o pripravništvima na otvorenom tržištu rada, pripravništvima u kontekstu aktivnih politika tržišta rada i pripravništvima koja su obvezni dio stručnog osposobljavanja.

⁵⁸ Dosad se 15 država članica obvezalo na uključivanje ALMA-e u svoje nacionalne ili regionalne programe u okviru fonda ESF+ (2021. – 2027.)

⁵⁹ [Mjera 17. Paketa olakšica za MSP-ove.](#)

- nastaviti podupirati države članice i regije EU-a u **provedbi programa kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.**⁶⁰, uključujući potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj u područjima zapošljavanja, obrazovanja i osposobljavanja, socijalne uključenosti, socijalne i zdravstvene skrbi, održivog turizma i kulture, od kojih će mladi kao ciljna skupina imati koristi u skladu s utvrđenim potrebama na ciljanim područjima,
- pružiti potporu regijama EU-a pogođenima demografskim izazovima, među ostalim zbog odlaska njihova mladog stanovništva, s pomoću **mehanizma za poticanje razvoja talenata**. Tim se mehanizmom podupiru regije EU-a u osposobljavanju, zadržavanju i privlačenju ljudi, vještina i kompetencija potrebnih za suočavanje s posljedicama demografske tranzicije,
- nastaviti podupirati **vlade zapadnog Balkana u provedbi Garancije za mlade** u skladu s modelom EU-a i promicati slične pristupe u susjednim zemljama kako bi se riješile poteškoće s kojima se suočavaju mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET),
- nastaviti podupirati države članice EU-a u provedbi **europskog jamstva za djecu** s ciljem sprečavanja i suzbijanja diskriminacije i socijalne isključenosti,
- kao jedna od inicijativa Strategije o pravima osoba s invaliditetom⁶¹, Komisija će zajedno sa svojim dionicima razviti paket za zapošljavanje osoba s invaliditetom, niz smjernica i praksi usmjerenih na lakše zapošljavanje osoba s invaliditetom. Među ostalim, smjernice se odnose na profesionalno usmjeravanje i prakse zapošljavanja, relevantne za mlade osobe s invaliditetom,
- poticati razvoj prosperitetnih, snažnijih, povezanih i otpornih ruralnih područja, čime će se poduprijeti zapošljavanje mladih u skladu s dugoročnom vizijom za ruralna područja.

4. NASTAVAK NAŠE PREDANOSTI MLADIMA U EUROPI

Institucije EU-a i države članice ojačale su svoju postojeću predanost mladima tijekom Europske godine mladih, u skladu s ciljevima EU-ove strategije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. u pogledu promicanja sudjelovanja mladih i uključivanja perspektive mladih u oblikovanje politika. Važno je to održati i nadograditi. Potpora djeci i mladima bitna je kako bi se osiguralo da sljedeća generacija Europljana bude opremljena za suočavanje s izazovima našeg svijeta koji se brzo mijenja i s povjerenjem se suoči s budućnošću.

Europska komisija dodatno će podupirati mlade konkretnim daljnjim mjerama utvrđenima u ovoj Komunikaciji. U središtu tog pristupa je suradnički duh utjelovljen u samoj Europskoj godini mladih. Učvršćeno je zajedničko razumijevanje da su projekti usmjereni na mlade učinkovitiji i djelotvorniji kada se izrađuju i provode u suradnji s mladima i dionicima u području mladih. Rezultati su bolji kada su institucije EU-a te nacionalne, regionalne i lokalne vlasti otvorene i posvećene suradnji i kontinuiranom dijalogu.

⁶⁰ Kohezijska politika – glavna investicijska politika EU-a.

⁶¹ Komunikacija Komisije „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. COM(2021) 101 final.

Taj dijalog i suradnja bit će posebno važni u nastojanjima da se mladi uključe u europske izbore 2024. Međutim, sudjelovanje mladih ne započinje i završava samo glasovanjem. Ono raste svakim malim korakom, bez obzira na to je li riječ o volontiranju u okviru lokalnog kazališnog projekta ili sudjelovanju u nacionalnoj kampanji čišćenja plaža. Drugi oblici sudjelovanja mladih uključuju sudjelovanje u studentskom vijeću, pokretanje peticije ili sudjelovanje u savjetovanju u okviru dijaloga EU-a s mladima, pridruživanje međunarodnoj nevladinoj organizaciji mladih, sudjelovanje na Europskom skupu mladih ili u Europskom tjednu mladih ili sudjelovanje u projektu koji se provodi u okviru programa EU-a za mlade. Sve to predstavlja konkretno sudjelovanje mladih.

Mogućnosti koje se pružaju mladima oblikuju ih kao građane i utječu na njihove odluke i putove u životu. Time se u konačnici može odrediti smjer kojim će Europa ići. Zbog toga će Europska unija mladima dati veću ulogu u oblikovanju i razvoju politika EU-a.

Godina 2022. bila je njihova godina, i budućnost bi trebala biti njihova.